Lietas Nr. C29473715
Lietas arhīva Nr. C-1608-16/17

Aizmugurisks spriedums
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2016.gada 18.februārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa, tiesnese Jolanta Zaškina, ar tiesas sēdes sekretāru Paulu Bulu, izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu AS „Swedbank" prasībā pret /pers. A/ un /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

AS „Swedbank" cēlusi prasību pret /pers. A/ un /pers. B/, kurā lūdz piedzīt solidāri no atbildētājām neatmaksāto aizdevumu 53982,24 *euro* sakarā ar saistību neizpildi pēc 2007.gada 19.martā starp prasītāju un atbildētāju /pers. A/ noslēgtā aizdevuma līguma Nr.07-032865-PK. Par atbildētājas saistībām kā pati parādniece galvojusi atbildētāja /pers. B/, 2007.gada 19.martā noslēdzot ar prasītāju galvojuma līgumu Nr. Nr.07-032865-PK/2.

Atbildētājas rakstveida paskaidrojumus par prasību nav sniegušas.

Uz tiesas sēdi atbildētājas nav ieradušās, lai gan par lietas izskatīšanas laiku un vietu viņām paziņots, saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta noteikumiem, nosūtot pavēstes ierakstītos sūtījumos pēc atbildētāju deklarētajām dzīvesvietas adresēm.

Prasītāja lūgusi izskatīt lietu bez tās pārstāvja piedalīšanās, norādot, ka pēc prasības celšanas atbildētājas /pers. A/ aizdevuma atmaksas kontā ir ieskaitīti 760,63 *euro*, kas novirzīti aizdevuma pamatsummas daļējai dzēšanai. Ņemot vērā minēto prasītāja samazina prasības summu, lūdzot piedzīt solidāri no atbildētājām 53221,61 *euro*.

Tiesa uzskata, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu lietu var izskatīt bez prasītājas pārstāvja un atbildētāju piedalīšanās tiesas sēdē.

Ņemot vērā to, ka atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par prasību nav sniegušas un nav paziņojušas tiesai savu neierašanās iemeslu, saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.[1] panta pirmo daļu ir pamats taisīt lietā aizmugurisku spriedumu.

Motīvu daļa.

Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa uzskata, ka prasība tās uzturētajā apmērā ir apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošanu īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Civillikuma 1753.pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1764.panta (redakcijā līdz 31.12.2013.) noteikumi paredz, ka visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji, savstarpēji vienojoties.

No prasības pieteikumā norādītā un lietas materiāliem izriet, ka 2007.gada 19.martā starp prasītāju (līguma noslēgšanas dienā nosaukums AS "HANSABANKA") un atbildētāju /pers. A/ (līguma noslēgšanas dienā atbildētājas uzvārds- /uzvārds/) ir noslēgts aizdevuma līgums Nr.07-032865-PK, savukārt 2010.gada 12.martā - tā grozījumi, ar kuru atbildētājai izsniegts aizdevums 68300 *euro* apmērā ar atmaksas termiņu līdz 2032.gada 15.martam. Atbildētājai aizdevums bija jāatmaksā, veicot ikmēneša aizdevuma atmaksas un procentu maksājumus pēc likmes 5,186 % gadā katra mēneša 15.datumā (lietas 9.-13.lapa).

Aizdevuma izsniegšanas fakts apstiprinās ar prasības pieteikumam pievienoto atbildētājas kredīta izrakstu un konta pārskatu (lietas 16.-35. un 36.lapa).

Civillikuma 1589.pantā noteikts, ka līdzējs var vienpusēji atkāpties no līguma, ja šāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Aizdevuma līguma II daļas 7.4.1.punktā noteikts, ka aizdevējam ir tiesības vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma un pieprasīt aizņēmējam aizdevuma līguma saistību izpildi pirms termiņa, ja aizņēmējs ilgāk kā 30 dienas nokavē aizdevuma līgumā noteiktos aizdevuma atmaksas vai procentu maksājumus.

2015.gada 5.februārī prasītāja, izmantojot aizdevuma līguma II daļas 7.4.1.punktā noteiktās tiesības, ņemot vērā to, ka atbildētāja no 2014.gada 30.septembra kavēja aizdevuma maksājumus, vienpusēji atkāpās no aizdevuma līguma, pieprasot no atbildētājas un galvinieces visu no aizdevuma līguma izrietošo summu tūlītēju samaksu (lietas 37.-40.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1692.pantu galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņa parāda. Civillikuma 1698.pantā noteikts, ka galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem. Civillikuma 1702.panta otrajā daļā noteikts, ka galvinieka tiesība prasīt, lai kreditors griežas ar prasību papriekš pie galvenā parādnieka, atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

No aizdevuma līguma izrietošo saistību nodrošināšanai starp prasītāju un atbildētāju /pers. B/ 2007.gada 19.martā noslēgts galvojuma līgums Nr.07-032865-PK/2, saskaņā ar kuru atbildētāja galvojusi par atbildētājas /pers. A/ saistību izpildi pēc aizdevuma līguma kā pats parādnieks (lietas 14.-15.lapa, galvojuma līguma 6.1.punkts).

Saskaņā ar prasītājas sastādīto parāda aprēķinu atbildētāju neizpildītās saistības pret prasītāju uz aizdevuma līguma izbeigšanas dienu bija 54359,51 *euro*, ko veidoja neatmaksātais aizdevums 54295,53 *euro* un procenti par tā lietošanu 63,98 *euro*. Uz prasības celšanas dienu prasītājai nebija atdota aizdevuma pamatsumma 53982,24 *euro* apmērā.

Pēc prasības celšanas atbildētājas aizdevuma atmaksas kontā iemaksāti 760,63 *euro*, kas ieskaitīti pamatparāda daļējai dzēšanai.

Ņemot vērā minēto, to, ka atbildētājas prasītājas norādīto parāda apmēru nav apstrīdējušas, no atbildētājas /pers. A/, bet piedziņas pilnīgas vai daļējas neiespējamības gadījumā, no /pers. B/, pamatojoties uz Civillikuma 1943., 1692. 1698. un 1702.pantu, jāpiedzen neatmaksātais aizdevums 53221,61 *euro*.

Daļā par parāda solidāru piedziņu no galvenās parādnieces un galvinieces prasība ir noraidāma.

Saskaņā ar Civillikuma 1672.pantu solidāras saistības nodibina ar līgumu, testamentu vai likumu. Civillikuma 1692.pantā dotā definīcija galvojuma būtību raksturo kā līgumu starp galvinieku un kreditoru. Saskaņā ar Civillikuma 1699.pantu, solidāra saistība galvojuma gadījumā pastāv tikai starp vairākiem galvotājiem, kas galvojuši par vienu un to pašu parādnieku un vienu un to pašu parādu.

Galvojums ir akcesora saistība, kas kalpo par citas saistības nodrošinājumu. No Civillikuma 1702.panta izriet, ka galvinieks ir subsidāri atbildīgs par parādnieka uzņemto saistību. Galvojums pēc savas būtības ir saistību tiesību pastiprinājuma veids, jo ar galvojumu ir saprotamas līgumiskas saistības, ar kurām trešā persona – galvinieks, uzņemas atbildēt kreditoram par citas personas parāda saistībām, tomēr neatsvabinot parādnieku no viņa parāda.

Galvojuma būtība ir jāņem vērā, arī vērtējot, vai atbildību galvenajam parādniekam un galviniekam varētu uzlikt solidāri. Civillikumā solidāras saistības būtība ir raksturota ar izpildījuma priekšmeta (darbības, bezdarbības, lietas) nedalāmību. Solidāri saistītie nes atbildību, ko vēlāk dala savā starpā, turpretim galvojumā galvinieks pilda akcesoru saistību, kas ļauj lietot regresa prasību pilnā apmērā.

Tādejādi, tiesa atzīst, ka konkrētajā lietā starp atbildētājām solidāra saistība nepastāv, bet prasītājai ir tiesības prasīt saistības izpildi no galvenās parādnieces, bet pilnīgas vai daļējas piedziņas neiespējamības gadījumā, no galvinieces.

Saskaņā ar Civilprocesa 41.panta pirmo un otro daļu, kas nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, arī tad, ja prasītājs neuztur savus prasījumus, jo atbildētājs tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis, no /pers. A/, bet piedziņas pilnīgas vai daļējas neiespējamības gadījumā, no /pers. B/, prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi 1618,51 *euro*, tas ir, valsts nodeva 1610,68 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,83 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājai atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos procentus, kas saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu ir seši procenti no simta gadā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 195. un 204.[1] 208.[2] un 208.[4] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas pilnīgas vai daļējas neiespējamības gadījumā, no /pers. B/, personas kods /personas kods/, AS „Swedbank", reģistrācijas Nr.40003074764, labā parādu 53221,61 *euro* un tiesas izdevumus 1618,51 *euro*, kopā 54840,12 *euro* (Piecdesmit četri tūkstoši astoņi simti četrdesmit *euro* 12 centi).

Noteikt AS „Swedbank", reģistrācijas Nr.40003074764, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/„ bet piedziņas pilnīgas vai daļējas neiespējamības gadījumā, no /pers. B/ likumiskos procentus (6 procenti no simta gadā) no nesamaksātās parāda summas (53221,61 *euro*).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas, veicot samaksu AS "Swedbank" kontā LV66HABA0001408028920.

Daļā par parāda solidāru piedziņu no /pers. A/ un /pers. B/ prasību noraidīt.

AS „Swedbank" ir tiesīga pārsūdzēt aizmugurisku spriedumu apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

/pers. A/ un /pers. B/ nav tiesīgas pārsūdzēt aizmugurisku spriedumu apelācijas kārtībā, bet 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgas iesniegt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese Jolanta Zaškina